

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Румяна Балинова Тодорова,
катедра „Английска филология“, Факултет по хуманитарни науки,
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Шумен

Със заповед № Р-109-124/23.02.2018 г. на Ректора на Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна съм определена за член на научното жури за провеждането на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, специалност „Английски език“ (английски език за медицински цели), обявен в ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г.

Единствен кандидат в този конкурс е ст. преп. д-р Илина Цветанова Дойкова. През 1992 г. тя завършва магистърска степен по англицистика, специалност „Български и английски език“ с квалификация „преподавател по английски и български език“ във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново. През 2016 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по Германски езици (Съвременен английски език) в Шу „Епископ Константин Преславски“. До назначаването ѝ за преподавател по английски език за медицински цели в Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, УС по западни и класически езици към Медицинския университет – Варна през 2015 г., а и като обучител в Докторантското училище към МУ по Въведение в научното писане на английски език и Академично писане за докторанти на български език, е работила като преподавател по английски език за специални цели в Колеж по туризъм – Варна (1994-1997), в Колеж по туризъм към ИУ – Варна като гл. асистент по английски език за специални цели (1997-2009), в БМКЦ – като преводач и редактор на научна литература (1999-2006), като ръководител на езиков център към БМКЦ (2002-2004), преподавател и ръководител в българско училище в Хамбург, Германия (2006-2011), преподавател по английски език за специални цели във Висше училище по приложни науки – Хамбург, Германия (2008-2011), в периода 2011-2012 г. – преподавател по английски език в ТУ, Варна, а през 2014-2015 г. е била академичен директор във Висше училище по мениджмънт, Варна. Д-р Дойкова има богата професионална биография, както и множество квалификации и специализации, пряко свързани с преподавателската и научната ѝ дейност, изброени и представени в автобиографичните ѝ данни, което говори за доста добрата ѝ подготовка в областта на англицистиката, и по-конкретно лингвистиката (английската и българската) и методиката на преподаването на английски език. Фактът, че е водила английски език на различни таргет групи е достатъчно показателен за знанията и уменията, които има, и които определено представя на студентите по подобаващ начин. Участвала е в проекти, свързани с преподаването на роден език и култура зад граница, към МОН за българското училище в Хамбург (2009-2014), както и в множество национални и международни конференции с доклади, повечето от които публикувани.

Хабилитационният труд на ст. преп. д-р Илина Дойкова „Структурни и езикови особености на научната статия по медицина на английски език“, състоящ се от 200 с., в които влизат и 8 приложения, е значителен принос в областта на преподаването на специализиран английски език за медицински цели. Определено може да се заяви, че има доста публикации, свързани с писане на научна статия, но приносът на кандидатката е в това, че тук става въпрос за медицински английски език, който сам по себе си е доста труден за усвояване, още повече че Илина Дойкова не е специалист в

посочената област. Похвално е, че реабилитационният труд е написан на български език и може да ползва широк брой реципиенти, независимо от научната област, в която работят. Целта на работата е, както самата авторка посочва, да се посочат и да се изградят умения и стратегии за преодоляване на лингвистичните проблеми, които българските учени, пишещи на английски език, срещат, да се избегнат директните имитации и прехвърляне на структури от един език в друг, както и да се усвои по възможност боравенето с необходимия метатерминологичен апарат, тъй като междуезиковата интерференция в някои случаи пречи на създателите на добри научни текстове. Обръща се внимание на структурирането на абстракта и на някои слабости при поднасяне на най-съществената информация. Посочени са и добри практики в областта на академичното писане по медицински въпроси. Представени са начините на цитиране в текста и съставяне на библиография според изискванията на международните стандарти, както и обяснения, свързани с препратки към таблици, графики и фигури, на които рядко се обръща внимание. В монографията си проличава начетеността на изследователката, която използва корпусно-базиран анализ за доказване на представените становища и възгледи, както и софтуерната програма WordSmith за извличане на типични конструкции при научното писане изобщо и по-конкретно в областта на медицинския английски език. За това красноречиво говори и големият брой заглавия като библиографски източници, а и многото нови изследвания, с които е запозната. Авторката съчетава умело няколко подхода и показва завидно умение да борави с различни схващания, които прилага на практика за целите на изследването към анализирания корпус от 250 статии. Информацията е доста подробна и изчерпателна, задълбочена и компетентно поднесена. Монографията може да служи за учебник или за ръководство по академично писане.

Бих искала да направя някои препоръки:

Добре би било, ако в съдържанието ясно се посочи, че се представят оригинални научни трудове от носители на английски език, както и такива от носители на български език, но вече публикувани в международни източници на английски. Целта е да се анализират евентуалните различия и да се работи към отстраняването им, а на студентите се поставят задачи за писане на научни есета, съобразени с тяхната специалност.

Струва ми се, че би било по-удачно рецензиите на монографичния труд (ако изобщо) да се поместят в самия труд под рубриката Предговор, обединени и обобщени.

В Съдържанието гл. 1. Информационна структура на научната статия по медицина с подточките ѝ е подвеждаща, тъй като след това се продължава с някои общи положения и постановки, както и гл. 3. Език и стил на научната публикация, която пък е с конкретни подточки за научния стил на статии по медицина (3.1. и 3.3.), но не и 3.4. и 3.5., които са общи.

Уводната част повтаря част от информацията в рецензиите.

Добре е в книгата да има списък на съкращенията (IMRD/с. 18).

Изследванията не са изчерпателни – в областта на дискурса е споменат само един автор, а Браун и Юл (1983/1995) са посочени в библиографията, но не и в текста; относно контекстуалната колигация – дисертационният труд (2016) и др. публикации на Р. Благоева и др.

В работата се забелязват някои технически грешки и грешки, предизвикани от превода от английски на български език (напр. “blind study” - „заслепяване“).

Таблица 52 с паралелни конструкции (с. 68) не съдържа такива – те са сравнителни. Таблици 77, 78, 78, 131, 148 представят необходимостта от някакви корекции, без да се посочва какви да бъдат те, както това е направено в примери 261 и сл. В табл. 84 Употреба на лични местоимения (с. 91) примерите са с *us* и *our* и не са верни. Пример

96 на с. 78 с „there is/are“ не е свързан с показателни местоимения. В табл. 123 (с. 132) би трябвало българските варианти да се появяват на първо място и след това английските им еквиваленти, защото такава е заявката преди това.

Що се отнася до другите публикации след докторската теза (която познавам основно, тъй като бях член на журито), съм в течение на някои, макар и малка част, защото съм присъствала на конференции, на които тя е представяла своите доклади. Публикациите на кандидатката под формата на статии след докторската степен са 11 бр. в България, 4 от тях в съавторство (от общо 18) и 9 – в чужбина, от тях 2 в съавторство (от общо 11), което е достатъчно за обявения конкурс. Някои от тях са с импакт ранг. Те представят теоретико-приложни проблеми, свързани с преподаването на специализиран английски език, и с някои лингвистични, стилистични и структурни проблеми в английския и в българския език и в академични текстове на двата езика. Интерес представлява текстът за начина на структуриране и представяне на информацията от дисертационния труд в Автореферата, което се прави от всеки докторант по негова преценка, без да се следват определени критерии и изисквания, които на практика може би липсват. Друга интересна находка е статията за глаголите, които се използват в една научна статия, писана от носители на английски език, в която се прилага корпусно-базираният подход в анализа и се прави изводът, че страдателните конструкции преобладават за сметка на активните при носители на английския език, каквато е съвременната тенденция. Предмет на изследване е и езиковата интерференция, която е почти неизбежна, и е добре да ѝ се обръща специално внимание при преподаването на такива особености.

Относно учебниците и учебните помагала ми се струва, че са много малки по обем и малко на брой, и то свързани с теми, преподавани по български език като чужд за англоезично обучение (те са всъщност видео уроци на всекидневни теми) – 4 на брой по около 10 с. Те са по-скоро отделни учебни единици, отколкото учебни помагала. От съществено значение, обаче, са създадените 14 филма по авторски сценарии и 18 аудио записа за изучаване на български език от чуждестранни студенти през английски език.

Приносните моменти на кандидатката са свързани с подготовката на студентите по медицина за писане на академични статии на английски език по отношение на структурирането им, използвания език, комуникативните тактики и стратегии в писменото научно изложение на английски език на базата на „еталонни чужди публикации“. Практическото приложение на такива курсове се свежда до бързото и безпроблемно ориентиране в списания с импакт фактор, в които да се публикуват научните открития на студентите – бъдещи специалисти в областта на медицината. Останалите приносни моменти са надлежно изброени в приложената справка. Ще спомена, че активността на Илина Дойкова в различни направления е забележителна.

Никъде не забелязах посочени цитирания.

В заключение, имайки предвид гореизложеното, и след като се запознах с цялостната приложена документация, справката с публикациите и с публикациите, а и с приносните моменти, посочени от кандидатката, а също така отчитайки и личните ѝ качества, смятам, че ст. преп. д-р Илина Цветанова Дойкова може да заеме академичната длъжност **„доцент“ на Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“ - Варна** по професионално направление 2.1. Филология, специалност „Английски език“ (английски език за медицински цели).

12.02.2018 г.

Изготвил становището: .....

(проф. д-р Румяна Годорова)